
Broj: 01/5-50-1-5-27/09
Sarajevo, 22.01. 2009. godine

KOLEGIJ PREDSTAVNIČKOG DOMA

KOMISIJA ZA VANJSKU I TRGOVINSKU POLITIKU, CARINE, SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE DOMA NARODA

KOLEGIJ SEKRETARIJATA

SEKTOR ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL

PREDMET: Izvještaj s Radionice „Podrška parlamenata harmonizovanim reformama energetskog sektora“, Sarajevo, 15. decembra 2008. godine

Komisija za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je u saradnji sa Vijećem za regionalnu saradnju (RCC) organizovala Radionicu za parlamentarce jugoistočne Evrope na temu “Podrška parlamenata harmonizovanim reformama energetskog sektora“ (u daljnjem tekstu: Radionica), koja je održana 15. decembra 2008. godine u Sarajevu, u zgradi Parlamentarne skupštine BiH.

Na Radionici su učestvovali predstavnici parlamentarnih komisija nadležnih za oblast energije, predstavnici Evropske komisije, Evropskog parlamenta, Regionalnog sekretarijata za parlamentarnu saradnju, međunarodnih organizacija i domaćih institucija koja se bave energetikom.

Radionica je počela uvodnim obraćanjem Branka Dokića, predsjedavajućeg Komisije za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Hide Bišćevića, generalnog sekretara Vijeća za regionalnu saradnju i Vladimira Dančeva, rukovodioca Regionalnog sekretarijata za parlamentarnu saradnju u jugoistočnoj Evropi.

Radionica je održana u pet sesija. Na prvoj sesiji su predstavnici Međunarodne agencije za energiju i predstavnici UNDP-a, autori publikacije „Energija na zapadnom Balkanu“, prezentirali energetske politike u regionu, ključne statističke podatke, pitanja oskudice energije i planove infrastrukture nafte i gasa.

Druga sesija je bila posvećena Sporazumu Energetske zajednice i njegovoj primjeni. Direktor Sekretarijata Energetske zajednice prezentirao je ulogu Energetske zajednice u sveukupnim evropskim integracijama regiona, uska grla u primjeni Sporazuma, te predstojeće izazove i izgleda za investiranja.

Treća sesija predstavnika Svjetske banke pružila je mogućnost članovima parlamenata saznati poziciju Svjetske banke u regionalnom energetskom sektoru i potpori za njegov razvitak. Predstavnik Svjetske banke izvršio je prezentaciju prioriteta u energetskoj zajednici i naglasio potrebu za daljnjim reformama i većom transparentnošću kako bi se dao poticaj i izgradilo povjerenje investitora.

Na četvrtoj sesiji je predstavnik Evropske komisije dao sveobuhvatnu prezentaciju o integriranoj energetske i klimatske politici Evropske unije (u daljnjem tekstu: EU), osnovnim sredstvima za osiguranje ispravne primjene takve politike i poziciji EU za region.

Tokom posljednje pete sesije, predstavnik Ekonomske komisije EU za Evropu imao je prezentaciju o učinkovitosti energije kao sredstva za ublažavanje klimatskih promjena, sigurnosti opskrbe energijom, većoj konkurentnosti i umjerenom investiranju u nove energije.

Nakon svake sesije slijedila je iscrpna rasprava. Kao rezultat ovih rasprava, prihvaćeni su sljedeći zaključci:

- Cijene energije koje su odraz troškova jesu ključne za osiguranje operativnog energetskog tržišta, novih investicija i veće energetske učinkovitosti;
- Uključenje građanskog društva i razvitak društvene dimenzije potrebni su kako bi se osigurala sveobuhvatna potpora i opća prihvaćenost energetskih reformi;
- Regionalni pristup i uspostava stabilnog i kompatibilnog nacionalnog okvira jesu preduvjeti za pristup operativnom regionalnom energetskom tržištu;
- Imajući vidu sve veći nedostatak električne energije u regionu, ubrzanje procesa odlučivanja kako bi se gradila nova postrojenja za proizvodnju električne energije jest od najveće važnosti;
- Pravične i transparentne procedure javnog nadmetanja potrebne su kako bi se steklo povjerenje investitora;
- Potrebno je promicati međusobnu pomoć i solidarnost u slučaju prekida opskrbe električnom energijom;
- Proces energetske zajednice zahtijeva veću podršku reformi regionalnog gasnog sektora kako bi se kompenziralo kašnjenje u odnosu na razvitak sektora električne energije;
- Učinkovita i održiva primjena Sporazuma Energetske zajednice jest od velikog značaja za zemlje jugoistočne Evrope;
- Djelovanje energije i obnovljivi energetske izvori prepoznati su kao iznimno značajni energetske potencijal za region.

Sudionici Radionice raspravljali su i o širem kontekstu izazova s kojim će se suočiti region jugoistočne Evrope i to:

- Globalnoj finansijskoj i ekonomskoj krizi;
- Nepostojanosti cijena energije (nafte);
- Klimatskim promjenama i sve većem pritisku da se smanji ispuštanje u energetskom sektoru.

Istaknuta je potreba za prilagodbom novim okolnostima i ukazano na nedavno usvojeni Plan EU za oporavak ekonomije.

Također je zaključeno da postoji potreba za inteziviranjem regionalne parlamentarne saradnje oko energetskih pitanja. Istaknuta je uloga parlamenata u osiguranje političke stabilnosti i podrški svojih vlada u vezi sa provedbom zakona i drugih propisa iz oblasti energetike, mrežom socijalne sigurnosti i tarifama koje su odraz troškova, te dobrim upravljanjem i većom transparentnošću.

Naglašen je značaj poboljšanja regionalne saradnje, jer zemlje Jugoistočne Evrope mogu najbolje napredovati ako djeluju zajedno.

Data je podrška radu Ekonomske komisije Ujedinjenih Nacija za Evropu (UNECE), kao i rada drugih partnera (RCC, NALAS, RENEUER, FEDRE) na razvitku projektnog prijedloga koji bi uključivao formiranje energetskog tržišta u Jugoistočnoj Evropi.

Naglašena je uloga Evropske zajednice, IFI-a i zajednice donatora u razvitku energetskog sektora, kao i zahvalnost za dosadašnju potporu.

Zaključeno je da bi trebalo organizirati radionice nacionalnih parlamenata koje bi se bavila energetske pitanjima. Ovakve radionice doprinisile bi većoj svijesti o potrebnim energetske reformama, te olakšale proces donošenja zakona i pomogle parlamentarcima vršiti nadzor vladinih aktivnosti, naročito onih koji se odnose na provedbe nacionalnih akcijskih planova. Pored toga, rečeno je da bi bilo korisno osnovati Radnu grupu za energiju u kojoj bi bili predstavnici parlamenata jugoistočne Evrope. Navedena su i neka iskustva saradnje s parlamentarcima u okviru EU, a Evropski energetske forum podcrtan kao mogući model za jugoistočnu Evrupu

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE
dr Branko Dokić